ผลของการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ทัศนีย์ มีเทียน พย.ม.[1] ต้องตา ขันธวิธิ พย.ม.[1,2]
รุ่งรัตน์ สุขะเดชะ ปร.ด.[1] มธุสร ปลาโพธิ์ พย.ม.[1]
เพ็ญศรี สำแดงฤทธิ์ พย.ม.[1] มณีรัตน์ หม้ายพิมาย พย.ม.[1]
พรพิมล ประกอบจรรยา พย.ม.[1]

(วันรับบทความ: 15 พฤษภาคม พ.ศ.2568/ วันแก้ไขบทความ: 10 กรกฎาคม พ.ศ.2568/ วันตอบรับบทความ: 21 กรกฎาคม พ.ศ.2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น และเปรียบเทียบคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ใช้กรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนิวแมนและคณะ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) กระบวนการและกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริง ตามแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 2) แบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย 8 ผลลัพธ์การเรียนรู้ค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ เท่ากับ 0.83 หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ส่วนเปรียบเทียบคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ Paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดลอง นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมทุกผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาอยู่ในระดับมาก หลังการทดลอง นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมทุกผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาอยู่ในระดับมากที่สุด เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาตามสภาพจริงของนักศึกษาพยาบาลรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น หลังการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงสามารถนำไปใช้เป็นวิธีการหนึ่ง ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาล

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง ผลลัพธ์การเรียนรู้ นักศึกษาพยาบาล

[1]อาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จ. นครราชสีมา
[2]ผู้ประพันธ์บรรณกิจ Email: tongta_kha@vu.ac.th Tel: 095-6123816

The Effects of Authentic Learning on Learning Outcomes of Nursing Students in a Pediatric and Adolescent Nursing Practicu at, Vongchavalitkul University

Tasanee Meetian M.N.S[1] Tongta Khanthawithi M.N.S[1,2]
Rungrat Sukadaecha Ph.D.[1] Mathusorn Plapo M.N.S[1]
Pensri Sumdangrith M.N.S[1] Maneerat Maipimai M.N.S[1]
Phonphimon Prakopchanya M.N.S[1]

(Received Date: May 15, 2025, Revised Date: July 10, 2025, Accepted Date: July 21, 2025)

Abstract

This quasi-experimental study utilized a one-group pretest-posttest design to examine the level of course-level learning outcomes among nursing students before and after implementing authentic learning in the Pediatric and Adolescent Nursing Practicum course. The study also aimed to compare students' learning outcomes (LOs) prior to and following the intervention. The conceptual framework was based on Newman et al.'s Authentic Learning Model. The sample consisted of 125 third-year undergraduate nursing students enrolled in the Pediatric and Adolescent Nursing Practicum course during the 2024 academic year at the Faculty of Nursing of Vongchavalitkul University. The research instruments included the teaching and learning processes and activities for nursing practice training in real-world situations, based on the authentic learning approach and the LO assessment instrument for the Pediatric and Adolescent Nursing Practicum course, which was comprised of eight Los and was developed according to outcome-based education principles. The Item-Objective Congruence (IOC) index was 0.83. Reliability was assessed using Cronbach's alpha coefficient, yielding a reliability value of 0.91. Descriptive statistics were employed to analyze the overall mean scores of the course-level learning outcomes. Paired t-tests were used to compare pre- and post-intervention scores.

The results revealed that, prior to the implementation of authentic learning, the students' overall mean scores for course-level learning outcomes were at a high level. After the intervention, the overall mean scores increased to a very high level. The comparison between pre- and post-intervention scores showed a statistically significant improvement in students' learning outcomes at the $p < .05$ level. These findings indicate that the authentic learning approach can serve as an effective instructional strategy to enhance course-level learning outcomes in nursing practicum settings, particularly in pediatric and adolescent nursing education.

Keywords: authentic learning, learning outcomes, nursing student

[1]Nurse Instructor, Faculty of Nursing, Vongchavalitkul University, Nakhonratchasima Province
[2]Corresponding Author, Email: tongta_kha@vu.ac.th Tel: 095-6123816

บทนำ

การจัดการศึกษาพยาบาลที่มีคุณภาพ นับว่าสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการพยาบาลเป็นการปฏิบัติกับชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ทุกวัย ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน ในทุกภาวะสุขภาพ[1] ปัจจุบันประเทศไทยโดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้ประกาศใช้รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเน้นผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) เพื่อขับเคลื่อนการอุดมศึกษาไทย[2] หลักคิดสำคัญของ OBE คือการกำหนดภาพที่ชัดเจนของสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ จะต้องเข้าใจ และจะต้องทำได้ รวมถึงการจัดโครงสร้างการสอนและการประเมินผล เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วผู้เรียนจะสามารถบรรลุผลลัพธ์ตามที่หลักสูตรคาดหวัง[3,4] การสร้างหลักสูตรแบบ OBE ช่วยเพิ่มสมรรถนะให้แก่นักศึกษาพยาบาลในทุกด้าน เช่น ความรู้ ทักษะคิดวิเคราะห์ ปฏิบัติการพยาบาล และด้านความเข้าใจเพื่อนมนุษย์[5] ในการออกแบบหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้นั้น ควรตั้งต้นจากวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบันไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นเป้าหมายระยะไกลหลังสำเร็จการศึกษา ที่อธิบายถึงความสำเร็จของผู้สำเร็จการศึกษาในแง่มุมของอาชีพการงาน ส่วนผลลัพธ์การเรียนรู้แบ่งเป็น 2 ระดับคือ 1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcome: PLO) อธิบายว่าผู้เรียนสามารถทำอะไรได้บ้างหลังจบหลักสูตรด้วยการเทียบเคียงกับสมรรถนะ ครอบคลุมวัตถุประสงค์การศึกษาของหลักสูตร 2) ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course Learning Outcome: CLO) ซึ่งเป็นสิ่งที่นักศึกษาพยาบาลได้เรียนรู้หรือปฏิบัติได้เมื่อผู้เรียนได้เรียนจบรายวิชานั้น ๆ[6,7]

รายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น เป็นรายวิชาหนึ่งที่อยู่ในโครงสร้างของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLO) ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLO) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 โดยในรายวิชานี้ได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLO) จำนวน 8 CLOs ในปีการศึกษา 2566 ที่ผ่านมา ได้มีการประเมินผลรายวิชาจากการประเมินของนักศึกษาจำนวน 121 คน พบว่า นักศึกษาจำนวน 32 คนคิดเป็นร้อยละ 26.45 ต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนชัดเจน มีการฝึกการคิดวิเคราะห์และการฝึกแก้ไขปัญหาสุขภาพในสถานการณ์จริง ปีการศึกษา 2567 คณะอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น จึงได้ร่วมกันออกแบบรายวิชาโดยจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริง (Authentic Situation Practice) เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง สามารถบูรณาการความรู้และทักษะการพยาบาลในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลได้

การเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic learning) ของ Newmann et al.[8] เป็นกระบวนการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่ช่วยให้นักศึกษาพยาบาลได้ผสมผสานทั้งองค์ความรู้ด้านวิชาการและทักษะในการปฏิบัติเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ในการพิจารณาหรือการตัดสินใจเมื่อต้องเผชิญกับสภาพปัญหาของผู้ป่วยในสถานการณ์จริง ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนได้คิดขั้นสูง (Higher-order Thinking) 2) ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ระดับลึกซึ้ง (Depth of Knowledge) 3) ผู้เรียนได้สนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเนื้อหาสาระวิชาการ (Substantive Conversation) 4) ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนทางสังคม (Social Support for Student Achievement) 5) ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้จากการเรียนสู่โลกภายนอก (Connections to the World Beyond the Classroom) การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงในสถานการณ์จริงจะช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รวมถึงทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพยาบาล[9] นอกจากนี้ ยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานพยาบาล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณภาพ[10] การประเมินตามสภาพจริงเป็นกระบวนการที่มีความจำเป็นต้องทำควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน ในแต่ละขั้นตอนของการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic learning) จึงมีการประเมินตามสภาพจริงให้แก่นักศึกษา เช่น การประเมินการฝึกปฏิบัติงาน การประเมินการวางแผนการพยาบาลในแต่ละวัน รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียน มีผลการวิจัยที่สนับสนุนว่ากระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริงช่วยพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลและบรรลุตามผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกด้าน[11] เมื่อมีการนำแนวคิดการประเมินผลการเรียนรู้ในสภาพจริงมาใช้ในการประเมินการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล พบว่านักศึกษามีความพึงพอมาก โดยสะท้อนว่า

การประเมินผลตามสภาพจริงมีความยุติธรรม ครอบคลุมทักษะปฏิบัติการพยาบาล ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความมั่นใจในระบบการวัดประเมินผล และยอมรับการตัดสินคะแนนการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย[12] การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงร่วมกับการสะท้อนคิดต่อพฤติกรรมการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ยังช่วยให้นักศึกษาพยาบาล มีความเข้าใจเกี่ยวกับโรคและปัญหาชีวิตของผู้รับบริการเพิ่มมากขึ้น เกิดความรู้สึกอยากช่วยเหลือผู้ป่วยด้วยความเต็มใจ เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสามารถวางแผนการพยาบาล โดยให้ผู้รับบริการเข้ามามีส่วนร่วมได้ตรงตามสภาพชีวิตจริง[13] จากการทบทวนงานวิจัยที่ใช้แนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริงในระดับรายวิชาสำหรับนักศึกษาพยาบาล พบว่ามีการศึกษาวิจัยจำนวนมาก เช่น รายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล[14] รายวิชาปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ[13] การศึกษารูปแบบการเรียนการสอนตามสภาพจริงเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการผดุงครรภ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน[15] วิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ[16] รายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ[17] การฝึกภาคปฏิบัติในทุกรายวิชาของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2[18] ด้านการส่งเสริมจริยธรรม[19] ยังไม่พบว่ามีการศึกษาที่ใช้การเรียนรู้ตามสภาพจริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นมาก่อน ทีมวิจัยซึ่งเป็นคณาจารย์ในกลุ่มวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น จึงมีความสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

จากการทบทวนวรรณกรรมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2564-2568) เกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLO) สำหรับนักศึกษาพยาบาล จากผลการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่างานวิจัยที่ศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLO) ตามแนวคิดการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ (OBE) ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีจำนวนจำกัด โดยพบว่ามีการวิจัยในรายวิชาต่าง ๆ ดังนี้ รายวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ[20] รายวิชาการวิจัยเบื้องต้นทางการพยาบาล[21] สำหรับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่ายังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงที่มีผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (CLOs) มาก่อน จึงนับเป็นช่องว่างขององค์ความรู้ คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ผลการวิจัยนี้จะช่วยให้เห็นประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงและสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงของรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงของรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

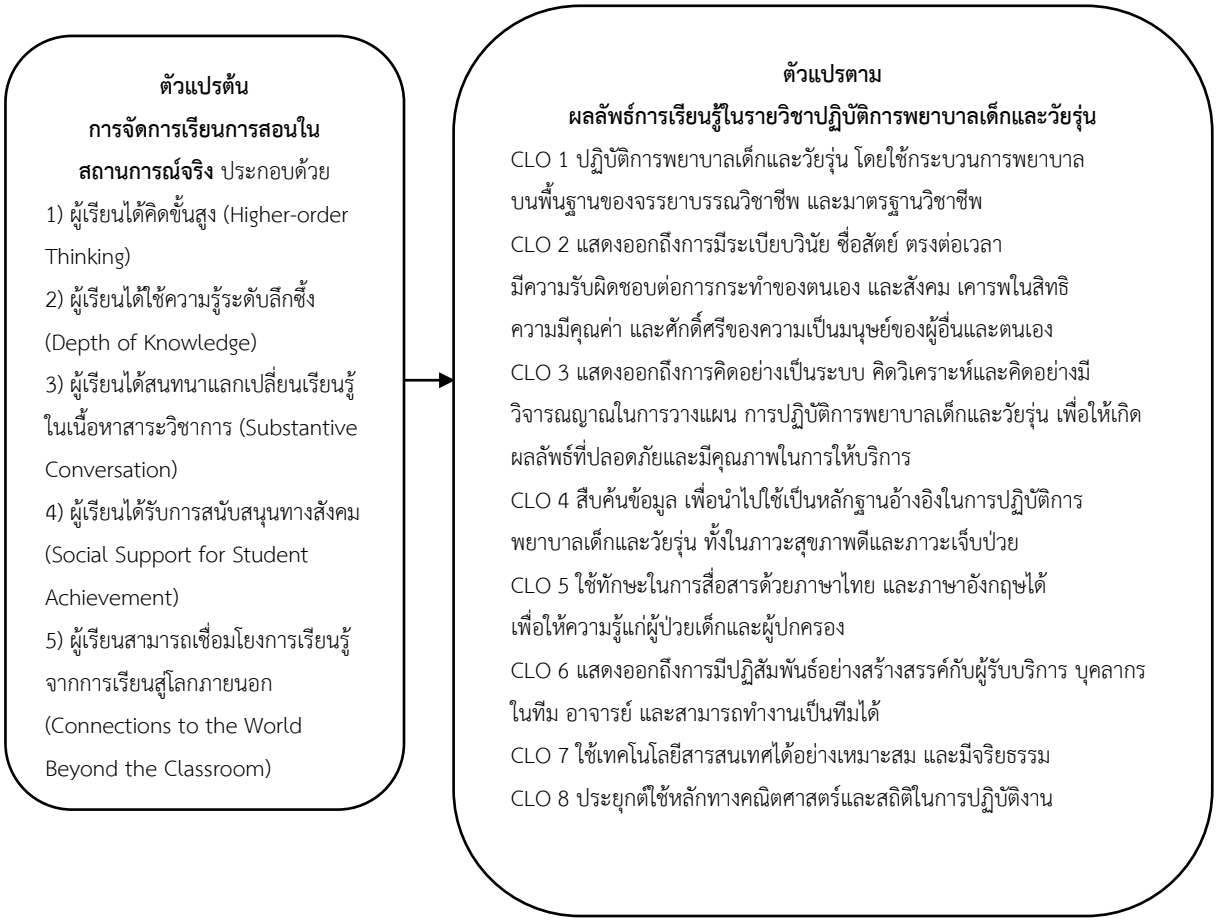
สมมติฐานการวิจัย

คะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลหลังการฝึกปฏิบัติตามสภาพจริงสูงกว่าคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนการฝึกปฏิบัติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของ Newmann et al.[8] ที่อธิบายองค์ประกอบสำคัญในการออกแบบการเรียนการสอนตามสภาพจริง ดังนี้ 1) ผู้เรียนได้คิดขั้นสูง (Higher-order Thinking) โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้จัดกระทำข้อมูลและใช้ความคิดในการสังเคราะห์ การสรุปนัยทั่วไป การอธิบาย และการสรุปรวม เพื่อสร้างความเข้าใจและความหมายใหม่ ๆ สำหรับผู้เรียน 2) ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ระดับลึกมากกว่าความรู้พื้นฐาน (Depth of Knowledge) โดยการทำความเข้าใจถึงแก่นความคิดของเนื้อหาวิชาอย่างลึกซึ้งในการแก้ปัญหาของผู้ป่วยที่มีความซับซ้อน สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ลึกซึ้งกับปัญหาซับซ้อนได้อย่างมีความเป็นเหตุเป็นผล 3) ใช้การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเนื้อหาสาระวิชาที่เรียน (Substantive Conversation)

เพื่อให้เกิดการกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการวิพากษ์วิจารณ์โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และทำความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น 4) ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนทางสังคม (Social Support for Student Achievement) โดยมีการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การยอมรับนับถือซึ่งกันและกันระหว่างผู้เรียน ผู้สอน ผู้ป่วย และทีมสุขภาพ 5) ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้จากการเรียนสู่โลกภายนอก (Connections to the World Beyond the Classroom) โดยสามารถเชื่อมโยงความรู้ในเนื้อหาวิชาสู่การแก้ปัญหาสาธารณะหรือประสบการณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่นอกเหนือจากการเรียนรู้ในรายวิชา และสามารถนำความรู้ที่เรียนรู้ในชั้นเรียนไปอธิบายปัญหาต่าง ๆ นอกชั้นเรียนได้[22] การวิจัยนี้ได้ใช้กระบวนการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง[8] มาใช้เป็นขั้นตอนในการนิเทศการฝึกปฏิบัติพยาบาลในหอผู้ป่วย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest- posttest design) ศึกษาในประชากรนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ปีการศึกษา 2567 จำนวน 125 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ กระบวนการและกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริง ตามแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง[8] ดังนี้

1) สัปดาห์ที่ 1 ผู้เรียนได้คิดขั้นสูง (Higher-order thinking) อาจารย์นิเทศจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้การคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาของผู้ป่วยเด็กที่ตนได้รับมอบหมาย การคิดแบบครอบคลุมทุกมิติ และการสะท้อนคิดถึงผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้น

2) สัปดาห์ที่ 2 ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ระดับลึกมากกว่าความรู้พื้นฐาน (Depth of knowledge) อาจารย์นิเทศกำกับ/ติดตามให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลโดยใช้ technologic skills และ advanced and technical knowledge ในการวิเคราะห์กรณีศึกษาและการสร้างแผนการพยาบาล ที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้ป่วยตามความเป็นจริง ครอบคลุมทุกมิติสุขภาพของผู้ป่วย

3) สัปดาห์ที่ 3 ผู้เรียนได้มีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเนื้อหาสาระวิชาที่เรียน (Substantive conversation) อาจารย์นิเทศจัดให้มีการสนทนากลุ่ม ทั้งในลักษณะกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน กระตุ้นให้เกิดบรรยากาศของการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ ภายใต้หลักวิชาการและความสมเหตุผล

4) สัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนทางสังคม (Social support for student achievement) อาจารย์นิเทศส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจและกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในปฏิบัติการพยาบาล

5) สัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้จากการเรียนสู่โลกภายนอก (Connections to the world beyond the classroom) อาจารย์นิเทศจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสนำเสนอกรณีศึกษาในที่ประชุมพยาบาลวิชาชีพ การประชุมวิชาการต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลได้นำความรู้ในชั้นเรียนและทักษะการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ไปแลกเปลี่ยนในเวทีการประชุมของสหสาขาวิชาชีพ และภายนอกสถาบัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้แบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-based Education: OBE) ประกอบด้วย 8 ผลลัพธ์การเรียนรู้ (CLO) ได้แก่ 1) CLO 1 การใช้กระบวนการพยาบาลบนพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพ จำนวน 9 ข้อ 2) CLO 2 การมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และสังคม เคารพในสิทธิความมีคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นและตนเอง จำนวน 5 ข้อ 3) CLO 3 การคิดอย่างเป็นระบบ คิดวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวางแผนการปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น จำนวน 4 ข้อ 4) CLO 4 การสืบค้นข้อมูล เพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในการปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น จำนวน 8 ข้อ 5) CLO 5 ใช้ทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ป่วยเด็กและผู้ปกครอง จำนวน 3 ข้อ 6) CLO 6 แสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้รับบริการ บุคลากรในทีม อาจารย์ และสามารถทำงานเป็นทีมได้ จำนวน 3 ข้อ 7) CLO 7 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม และมีจริยธรรม จำนวน 1 ข้อ และ 8) CLO 8 ประยุกต์ใช้หลักทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการปฏิบัติงาน จำนวน 1 ข้อ รวมทั้งหมด 34 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้ คะแนน 5 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด คะแนน 4 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับมาก คะแนน 3 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง คะแนน 2 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับน้อย คะแนน 1 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผล[23] ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามนำไปตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ด้วยค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ค่าที่ได้เท่ากับ 0.83 เป็นค่าที่เชื่อถือได้[23] จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 เป็นค่าที่เชื่อถือได้[23]

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เมื่อคณะผู้วิจัยได้รับอนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล แล้วจึงประสานงานกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประชุมอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับแนวทางการสอนภาคปฏิบัติและการประเมินผลให้เข้าใจและปฏิบัติเหมือนกัน
3. ในวันนัดหมายคณะผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่าง และขอความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย
4. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติการเด็กและวัยรุ่นก่อนการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง (Pre-test)
5. แบ่งนักศึกษาออกเป็น 16 กลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน ใช้ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติกลุ่มละ 4 สัปดาห์ โดยมีงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายดังนี้ 1) รายงานกรณีศึกษาคนละ 1 ราย 2) การวางแผนการพยาบาลประจำวัน 3) การสืบค้นข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยที่นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ดูแล 1 เรื่อง 4) การประเมินพัฒนาการและการจัดกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการในผู้ป่วยที่นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ดูแล 1 ฉบับ 5) การประชุมปรึกษารายกรณี (นักศึกษา 2-3 คน/กรณีศึกษา 1 ราย) โดยนักศึกษาแต่ละกลุ่มจะได้รับการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงจากอาจารย์นิเทศเหมือนกัน โดยใช้กระบวนการของ Newmann et al.[8]
6. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติการเด็กและวัยรุ่นหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริงตามแผน (Post-test) จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและระดับของผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ตรวจสอบการแจกแจงของคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ[24] จึงใช้สถิติ Paired t-test

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เลขที่ 119/2567 ลงวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2567 กลุ่มตัวอย่างได้รับคำชี้แจงและซักถามรายละเอียดของการวิจัย โดยชี้แจงถึงสิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการเข้าร่วมในการวิจัยจนครบเวลา สามารถไม่เข้าร่วมได้โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัยนี้ถือว่าเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในภาพรวมไม่มีการเปิดเผยชื่อหรือนามสกุลที่แท้จริง ข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างได้ถูกเก็บเป็นความลับ และมีการใช้รหัสแทนชื่อจริงของกลุ่มตัวอย่าง การนำเสนอข้อมูล และการพิมพ์เผยแพร่ ได้นำเสนอในภาพรวมไม่สามารถระบุถึงบุคคลที่ให้ข้อมูลได้ เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัยได้ลงนามในใบยินยอมเพื่อเป็นหลักฐานการเข้าร่วมงานวิจัยโดยสมัครใจ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป การศึกษาครั้งนี้ศึกษาในกลุ่มประชากรของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 125 คน โดยลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิงร้อยละ 95.20 และเพศชายร้อยละ 4.80 มีอายุระหว่าง 20-28 ปี อายุเฉลี่ย 20.82 ปี (S.D. = 1.00) มีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.56-3.79 เกรดเฉลี่ยสะสมเฉลี่ย 3.16 (S.D. = 0.28)

2. ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดลองนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุก CLO เท่ากับ 3.80 (S.D.=0.75) อยู่ในระดับมาก โดย CLO 2 มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.30 (S.D.=0.77) และ CLO 8 มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.48 (S.D.=0.98) หลังการทดลองนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้โดยรวมทุก CLO เท่ากับ 4.56 (S.D.=0.40) อยู่ในระดับมากที่สุด โดย CLO 2 มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.77 (S.D.=0.40) และ CLO 5 มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.38 (S.D.=0.53) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ก่อนการจัดการเรียนการสอนฯ (n=125)			หลังการจัดการเรียนการสอนฯ (n=125)		
	mean	S.D.	การแปลผล	mean	S.D.	การแปลผล
CLO 1 ปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น โดยใช้กระบวนการพยาบาลบนพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพ	3.63	0.83	มาก	4.54	0.40	มากที่สุด
CLO 2 แสดงออกถึงการมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและสังคม เคารพในสิทธิ ความมีคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นและตนเอง	4.30	0.77	มาก	4.77	0.40	มากที่สุด
CLO 3 แสดงออกถึงการคิดอย่างเป็นระบบคิดวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวางแผนการปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพในการให้บริการ	3.67	0.92	มาก	4.49	0.50	มาก
CLO 4 สืบค้นข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในการปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ทั้งในภาวะสุขภาพดีและภาวะเจ็บป่วย	3.75	0.84	มาก	4.53	0.49	มากที่สุด
CLO 5 ใช้ทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ป่วยเด็กและผู้ปกครอง	3.61	0.90	มาก	4.38	0.53	มาก
CLO 6 แสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้รับบริการ บุคลากรในทีม อาจารย์ และสามารถทำงานเป็นทีมได้	4.10	0.79	มาก	4.66	0.48	มากที่สุด
CLO 7 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมและมีจริยธรรม	3.91	0.87	มาก	4.58	0.54	มากที่สุด
CLO 8 ประยุกต์ใช้หลักทางคณิตศาสตร์และสถิติในการปฏิบัติงาน	3.48	0.98	ปานกลาง	4.47	0.59	มาก
คะแนนเฉลี่ยโดยรวมทุก CLO	3.80	0.75	มาก	4.56	0.40	มากที่สุด

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลตามสภาพจริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและ วัยรุ่น ก่อนการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าหลังการจัดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (t= -14.79, *p*=.000) แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น (n=125)

ประเด็นการเปรียบเทียบ	mean	S.D.	t	*p*-value
คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนการจัดการเรียนการสอนฯ	3.80	0.75	-14.79	.00*
คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้หลังการจัดการเรียนการสอนฯ	4.56	0.40		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

1. ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดลอง นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้โดยรวมทุก CLO เท่ากับ 3.80 (S.D.= 0.75) อยู่ในระดับมาก หลังการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้โดยรวมทุก CLO เท่ากับ 4.56 (S.D.= 0.40) อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการตามแนวคิดการสอนตามสภาพจริง มีกระบวนการชัดเจน ร่วมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลได้มีการใช้ความรู้เชิงลึกในการวิเคราะห์ปัญหาของผู้ป่วย สามารถนำความรู้ที่เรียนในชั้นเรียนไปถ่ายทอดและขยายความให้แก่ผู้ป่วย ผู้ดูแล ทีมสุขภาพ ได้เข้าใจปัญหาและร่วมกันแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมตามสภาพจริงของผู้ป่วย ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้หลังการทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมาที่พบว่าการจัดการเรียนการสอที่มีการปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม ย่อมเป็นปัจจัยให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น[5] นักศึกษาพยาบาลที่มีคุณลักษณะตามผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาและระดับหลักสูตรกำหนดย่อมเป็นที่ต้องการของระบบสุขภาพในทุกมิติ[4]

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล หลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอนฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (t= -14.79, *p*=.00) อธิบายได้ว่า อาจมาจากผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้ประสบการณ์ที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง[8] ที่มีกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์อย่างชัดเจน ช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆอย่างมีวิจารณญาณ สามารถประยุกต์ข้อมูลความรู้ประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์จริง หรือโลกแห่งความเป็นจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง ใช้กระบวนการสืบสอบทางวิชาการ และผู้เรียนได้มีโอกาสเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนการสอนไปสู่ชีวิตจริงของผู้เรียน[9] สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามสภาพจริงและเมื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ แล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะด้านการผดุงครรภ์หลังการเรียนของนักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและนักศึกษาทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์[15] นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่ศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงร่วมกับการสะท้อนคิดต่อพฤติกรรมการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งผลการวิจัยพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์โดยรวมและรายด้านของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจปัญหาโรคและปัญหาชีวิต

ของผู้รับบริการเพิ่มมากขึ้น เกิดความรู้สึกอยากช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และสามารถวางแผนการพยาบาลได้ตรงตามสภาพชีวิตจริงโดยผู้รับบริการเข้ามามีส่วนร่วม[13] สำหรับการศึกษาวิจัยในต่างประเทศพบงานวิจัยที่ศึกษาผลของการเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง พบว่าการให้ความรู้พื้นฐานและการฝึกทักษะเบื้องต้นในห้องปฏิบัติการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง[25] ส่วนการเปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนรู้ระหว่างการสอนแบบดั้งเดิมกับการสอนในสถานการณ์จริงสำหรับการพยาบาลวัยรุ่น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่เรียนในสถานการณ์จริงมีคะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติสูงกว่า[26] โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ได้แก่ ประสบการณ์ในคลินิก การสะท้อนคิด และการให้ข้อมูลย้อนกลับมีผลต่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษา[4] ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง ได้แก่ ความพร้อมของอุปกรณ์ ความร่วมมือของบุคลากรในแหล่งฝึก และความหลากหลายของกรณีศึกษา[27] ส่วนการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ระยะยาวของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น พบว่าการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงช่วยเพิ่มความสามารถในการปรับตัวและการแก้ปัญหาในการทำงานจริง[28,29]

ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงหรือในสถานการณ์จริง ช่วยให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้แก่นักศึกษาพยาบาลมากกว่าที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง

ข้อจำกัดการวิจัย

1. การศึกษานี้เป็นการศึกษากึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง และเป็นการทดลองใช้เป็นครั้งแรก อาจทำให้มีข้อจำกัดในการอ้างอิงประสิทธิผลของการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง ใช้การตรวจสอบด้วยผู้เชี่ยวชาญบางส่วน หากได้พัฒนาตามรูปแบบและกระบวนการของการสร้างแนวปฏิบัติตามมาตรฐาน อาจทำให้ขยายการนำไปใช้ในรายวิชาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่าการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง สามารถเพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลได้ สถาบันการศึกษาพยาบาลควรนำวิธีการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลอื่น ๆ

2. อาจารย์พยาบาลควรได้รับการเสริมความรู้ความเข้าใจ และเสริมทักษะการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในรายวิชาที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยถึงผลของการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาอื่นๆ และควรศึกษาวิจัยในระยะยาว (Longitudinal study) ถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงว่ามีผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลตลอดปีการศึกษา หรือตลอดระยะเวลาของการศึกษาในหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร เพื่อให้เกิดทางเลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษาพยาบาลต่อไป

2. ควรทำการวิจัยการทดลองแบบมีกลุ่มเปรียบเทียบ เพื่อแสดงประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงได้อย่างชัดเจน

3. ควรทำการศึกษาวิจัยในรายวิชาภาคปฏิบัติอื่นๆ และรายวิชาภาคทฤษฎี

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

References

1. Thailand Nursing and Midwifery Council. Bachelor's degree qualification standards in nursing science 2020. Nonthaburi: Nursing Council. 2020. (in Thai)
2. Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation (MHESI). Ministerial regulation on higher education curriculum standards. Bangkok. MHESI. 2022.
3. Pinit P, Anmanatarkul A, Ruayruay E. Assessment Literacy: Assessment, Learning Progress, and Accurate and Fair Grading according to Outcome-based Education. Journal of Learning Innovation and Technology. 2023;3(2):6-20. (in Thai)
4. Vattanaamorn S, Phaitrakoon J, Jirarattanawanna N, Jintrawet U, Kwalamthan W, Lertwongpaopu W. Factors influencing the achievement of learning outcomes among nursing students: The mixed-method study. Eurasian Journal of Educational Research. 2022;98:131-46. doi: 10.14689/ejer.2022.98.09
5. Tan K, Chong MC, Subramaniam P, Wong LP. The effectiveness of outcome based education on the competencies of nursing students: A systematic review. Nurse Education Today. 2018;64:180-9. doi:10.1016/j.nedt.2017.12.030
6. Moreno-Lacalle R. Integrative Review of Outcomes-Based Education in Nursing. Philippine Journal of Nursing Education. 2016;26:51-62. [internet]. 2016 [cited 2024 Jun 21] Available from: https://www.researchgate.net/profile/Rainier-Moreno-Lacalle/publication/336411421_Integrative_Review_of_Outcomes-Based_Education_in_Nursing/links/5d9fff0392851c6b4bcb6fab/Integrative-Review-of-Outcomes-Based-Education-in-Nursing.pdf
7. Yanawongsa T, Intasingh S, Nguenyuang S, Intanet N. Outcome-based curriculum: New approach for higher education curriculum. Humanities and Social Sciences Journal of Pibulsongkram Rajabhat University. 2021;15(2):279-91. (in Thai)
8. Newmann FM, Secada WG, Wehlage G. A guide to authentic instruction and assessment: Vision, standards and scoring. Madison: Wisconsin Center for Educational Research; 1995.
9. Lee J, Campbell S, Choi M, Bae J. Authentic learning in healthcare education: A systematic review. Nurse Education Today. 2022;119:105596. doi: 10.1016/j.nedt.2022.105596
10. Benner P, Sutphen M, Leonard V, Day L. Educating nurses: A call for radical transformation. San Francisco, CA: Jossey-Bass; 2010.
11. Thaicharoen C, Thaicharoen N. Authentic Learning: Experiences from teaching nursing students. Regional Health Promotion Center 9 Journal. 2020;14(34):259-70. (in Thai)
12. Lertwittayakul T. Authentic Assessment for Nursing Student in Clinic Practicum. College of Asian Scholars Journal. 2020;10(4):51-7. (in Thai)
13. Srimahunt K, Intana J, Sansomros W. The Effects of Authentic Learning with Reflective Practice on Humanized-Care Behavior of Nursing Students. Journal of Health Science Boromarajonani College of Nursing Sunpasitthiprasong. 2020;4(2):72-100. (in Thai)
14. Jaijoy K, Kamdaeng P. Learning Outcome and Satisfaction of Nursing Students on the Student-centered Teaching in Nursing Informatics Class of McCormick Faculty of Nursing, Payap University. Journal of Nurses Association of Thailand Northern Office. 2019;25(2):26-39. (in Thai)

15. Thaewpia S, Panmaung S, Khamsawarde N, Baothong K, Thuntum K, Phusee S, et al. Authentic Learning Instructional Model to Enhance the Midwifery Competency and Learning Achievement of Nursing Students. Nursing Science Journal of Thailand. 2015;33(1):27–36. (in Thai)
16. Waisurasing L, Noparoojjinda S. The Development of Instructional Model Using Authentic Learning Approach to enhance Achievement and Critical Thinking Ability of Nursing Students, Boromarajajonani College of Nursing Suphanburi. Journal of Nursing and Education. 2011; 4(3):63-77. (in Thai)
17. Rattana-umpa N, Saweknga m W. The Development of an Instructional Process Based on the Transferring of Learning Approach and the Elaboration Likelihood Model of Persuasion to Promote Nursing Practice Skills and Attitude towards Gerontological Nursing for Nursing Students. Journal of Education Studies. 2021;49(4): 1-11. (in Thai)
18. Keadthong W, Sueamak W, Thanaroj S. Outcomes of Cultivating Ethical Behaviors Using an Instructional Model Grounded in Authentic Learning in Nursing Students at Boromarajonani College of Nursing, Surat Thani, Faculty of Nursing, Praboromrajchanok Institute. Journal of Nursing and Health Science Research. 2024;16(1):1-14.e268720. (in Thai)
19. Rukbanglaem C, Krungkeaw W, Songloed D, Tantanokit J, Sehaphun N. Development of ethical behaviors in nursing practicum of nursing students towards authentic learning approach. Journal of MCU Nakhondhat. 2023;10(8):188-201. (in Thai)
20. Sakulkoo P, Ouichareon S, Khoyun S. Learning Outcomes of the Integration between the Academic Services and Teaching and Earning in Gerontological Nursing Course of 2nd Year Nursing Student, Class 27, Borommarajonani College of Nursing, Udon Thani. Journal of Sakon Nakhon Hospital. 2022;25(1):71-82. (in Thai)
21. Khamchan P, Thailek T, Thasaneesuwan S. Learning Outcome according to Thai Qualifications Framework for Higher Education as Perceived by Nursing Students regarding the Hybrid Learning Approach in an Elementary Nursing Research Subject. Songklanagarind Journal of Nursing. 2022;42(3):63-73. (in Thai)
22. Killen R. Outcomes-based education: Principles and possibilities [unpublished manuscript]. Newcastle: University of Newcastle, Faculty of Education; 2000.
23. Polit DF, Beck CT. Polit & Beck's nursing research: generating and assessing evidence for nursing practice. 12th ed. Philadelphia. Wolters Kluwer. 2024.
24. Hair JF, Hult GTM, Ringle CM, Sarstedt M. A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM). 3rd ed. Thousand Oaks, CA: Sage; 2022.
25. Chen Y, Liu X. Preparing nursing students for authentic learning experiences: A mixed-methods study. Nurse Education Today. 2021;98:104768. doi:10.1016/j.nedt.2021.104768
26. Johnson R, Brown K. Comparing traditional and authentic learning approaches in pediatric nursing education: A randomized controlled trial. Nurse Education in Practice. 2019;39:120-6. doi:10.1016/j.nepr.2019.08.002

27. Roberts D, Williams A, Davis J. Factors influencing effective authentic learning experiences in clinical settings: A systematic review. International Journal of Nursing Studies. 2020;104:103513. doi:10.1016/j.ijnurstu.2019.103513.
28. Thompson R. Long-term outcomes of authentic learning experiences in pediatric and adolescent nursing education: A longitudinal study. Journal of Professional Nursing. 2021;37(2):235-42. doi:10.1016/j.profnurs.2020.11.002
29. Maneesakorn von Bormann S, Opasawatchai S, Santwanpas N. Effects of Authentic Learning Style on Data Analysis Skills and Satisfaction of 3rd year Nursing Students. Journal of Nurses Association of Thailand Northern Office. 2016;25(3):93-107. (in Thai)